

پشت دیوار بیکاری

این که می‌گویند نرخ بیکاری ما بالاتر از نرخ مشارکت است و تمایل به کار با تعداد بیکاران تناسب ندارد سخنی به گزاف نیست.

این که می‌گویند نرخ بیکاری ما بالاتر از نرخ مشارکت است ه تمایلی به کار با تعداد بیکاران تناسب ندارد سخنی به گزاف نیست. کافی است نگاهی به سیر تحول جمعیت در چهار دهه اخیر بیندازیم: رشد فزاینده جمعیت ایران که تا قبل از انقلاب حالت سکون داشت، در دهه 60 با توجه به نیاز کشور به نیروی کار و ضرورت پشتوانه سازی برای آینده به یکباره سیر صعودی پیدا کرد تا جایی که اکنون جمعیت جوان کشور حدود 20 میلیون نفر تخمین زده می‌شود.

ناگفته پیداست که ساماندهی چنین جمعیتی نیازمند ساز و کار علمی و برنامه ریزی بلندمدت است. جدیدترین آمارها می‌گوید نرخ بیکاری جوانان بین پانزده تا بیست و چهار ساله به 27 درصد رسیده و نرخ بیکاری جوانان پانزده تا بیست و نه ساله کشور نیز ۲۶ درصد است.

از طرف دیگر 11 میلیون جوان آماده ازدواج داریم که نیازمند ورود به بازار کار هستند، ولی اغلب پشت دیوار استخدام گیر افتاده اند زیرا بیشتر مهارت کافی ندارند یا این که ظرفیت های جامعه پاسخگوی نیازهای آنها نیست. مهم تر این که تا چند سال آینده با چهار میلیون و 500 هزار تحصیلکرده بیکار نیز مواجه می‌شویم.

هرچند جسته گریخته اخباری درخصوص تربیت نیروی کار متخصص در جامعه شنیده می‌شود و مراکز فنی و حرفه ای از آن جمله مراکزی است که با رویکرد آمادگی بیکاران برای ورود به بازار کار طراحی شده اند، اما همه چیز به مهارت ختم نمی‌شود، بسیاری از فارغ التحصیلان دانشگاهی ما خواسته یا ناخواسته گام در راهی نهاده اند که با تفکرات قبلی آنها همخوانی ندارد. تبلیغات فرهنگی در کنار جذابیت های اجتماعی و از همه مهم تر چشم و هم چشمی باعث ایجاد قطاری از فارغ التحصیلان شد که به امید فردایی بهتر مسیر دانشگاه را انتخاب کرده اند و حالا به ایستگاهی رسیده اند که پیاده شدن از آن با مخاطرات فراوانی همراه است.

براستی دانشگاه های ما تا چه اندازه شرایط لازم برای ورود به بازار کار را فراهم کرده اند؟ آیا مسئولان برای رفع این مشکلات چاره ای اندیشیده اند؟! یادمان باشد اشتغال مختص یک وزارتخانه نیست و گستره وسیعی را در برمی گیرد، بنابراین از یک سو نیازمند حمایت کننده های مناسب و امنیت سرمایه گذاری و از سوی دیگر برنامه ریزی و تدبیر است.

خوشبختانه دولت یازدهم با توجه به سند چشم انداز 20 ساله و قانون برنامه پنجم توسعه، در پی تقویت ساختار بنیادهای اجرایی بخش خصوصی برای مسئولیت پذیری بیشتر در عرصه کار و اشتغال است، ولی قبل از همه باید به افزایش مشارکت اجتماعی و کارایی نیروهای مولد جامعه توجه داشته باشد. برای این منظور تجهیز دانشگاه ها به مراکز تخصصی علمی و مهارتی و همچنین ایجاد مراکز کاریابی و نظارت بر عملکرد آنها با هدف آموزش نیروی کار ضروری است.

رضا گلین شریف دینی - جام جم